

Rolnummer 1482
Arrest nr. 51/2000 van 3 mei 2000

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 2, 5 en 12 van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, gesteld door het Hof van Beroep te Luik.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en G. De Baets, en de rechters H. Boel, L. François, P. Martens, J. Delruelle, E. Cerexhe, H. Coremans, A. Arts en M. Bossuyt, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag*

Bij arrest van 30 november 1998 in zake de ontvanger van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Luik en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Luik tegen Emile C., waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 8 december 1998, heeft het Hof van Beroep te Luik volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schenden de artikelen 2, 5 en 12 van de wet van 7 augustus 1974, in zoverre :

1° zij het recht van indeplaatsstelling van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op meer restrictieve wijze beperken voor een persoon die een feitelijk huishouden vormt, ten opzichte van echtgenoten;

2° zij de persoon begunstigen die een feitelijk huishouden vormt en die het bestaansminimum geniet, en met vertraging over bestaansmiddelen beschikt waarop hij aanspraak kon maken krachtens rechten die hij bezat gedurende de periode waarin het bestaansminimum werd toegekend;

3° zij nadeel berokkenen aan een O.C.M.W. dat ertoe gehouden is het bestaansminimum toe te kennen aan een persoon die met vertraging de door een andere instelling gestorte uitkeringen int,

de artikelen 10 en 11 van de Grondwet ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Sinds juli 1990 heeft het O.C.M.W. van Luik Emile C. het bestaansminimum toegekend tegen het bedrag « samenwonende ». Het heeft het eveneens, tegen hetzelfde bedrag, aan Bernadette B. toegekend, die met hem een gezin vormde.

Aan Emile C. werd overigens het recht toegekend op mindervalidenuitkeringen tegen het bedrag van de begunstigde die met een andere persoon een gezin vormt, ten laste van het Ministerie van Sociale Voorzorg.

Het O.C.M.W. is ten aanzien van derden in de rechten van de begunstigde getreden tot beloop van het bedrag van de inkomsten dat voor de toekenning van het bestaansminimum in aanmerking had moeten worden genomen, en heeft de betaling verkregen van de aan Emile C. verschuldigde achterstallen, zijnde 1.281.251 frank. Dat bedrag houdt niet alleen rekening met de sommen die het O.C.M.W. aan laatstgenoemde had uitbetaald, maar ook met de aan Bernadette B. uitgekeerde sommen.

Op 6 juli 1995 heeft Emile C. het O.C.M.W. gedagvaard voor de Arbeidsrechtbank, die de zaak heeft verwezen naar de Rechtbank van eerste aanleg te Luik, die het O.C.M.W. heeft veroordeeld tot de betaling van de som van 599.225 frank aan Emile C., zijnde het verschil tussen het totaalbedrag van de achterstallen en de voorschotten die hij persoonlijk had ontvangen.

Het O.C.M.W. van Luik en zijn ontvanger hebben hoger beroep aangetekend tegen dat vonnis bij het Hof van Beroep te Luik, dat de voormelde prejudiciële vragen heeft gesteld.

III. De rechtspleging voor het Hof

Bij beschikking van 8 december 1999 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 19 januari 1999 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 2 februari 1999.

Memories zijn ingediend door :

- de ontvanger van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Luik en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Luik, waarvan de zetel is gevestigd te 4000 Luik, place Saint-Jacques 13, bij op 5 maart 1999 ter post aangetekende brief;

- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, bij op 8 maart 1999 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 17 maart 1999 ter post aangetekende brieven.

De ontvanger van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Luik en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Luik hebben een memorie van antwoord ingediend bij op 15 april 1999 ter post aangetekende brief.

Bij beschikkingen van 26 mei 1999 en 30 oktober 1999 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 8 december 1999 en 8 juni 2000.

Bij beschikking van 10 november 1999 heeft voorzitter M. Melchior de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Bij beschikking van 10 november 1999 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 7 december 1999.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 15 november 1999 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 7 december 1999 :

- zijn verschenen :

- . Mr. D. Pire, advocaat bij de balie te Luik, voor de ontvanger van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Luik en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Luik;

- . Mr. J. Sohier, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers P. Martens en M. Bossuyt verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. In rechte

- A -

Memorie van het O.C.M.W. van Luik en van zijn ontvanger

A.1. Het O.C.M.W. van Luik stelt vast dat de teksten die te dezen van toepassing zijn, ertoe leiden dat alleen de personen die een feitelijk gezin vormen en die met vertraging een uitkering krijgen niet alleen het integrale bestaansminimum kunnen genieten maar ook een deel van die andere uitkering. Het voegt eraan toe dat het O.C.M.W. in dit geval het bestaansminimum, zonder terugvordering, aan dat koppel moet uitkeren. Die situatie geeft aanleiding tot een viervoudig verschil in behandeling, dat het O.C.M.W. van Luik als volgt omschrijft :

« 1° [tussen] gehuwde personen enerzijds en personen die een feitelijk gezin vormen anderzijds;

2° [tussen] personen die een feitelijk gezin vormen en die om het even welke uitkering onmiddellijk krijgen enerzijds, en personen die een feitelijk gezin vormen en die om het even welke uitkering met vertraging krijgen, anderzijds;

3° tussen een O.C.M.W. dat het bestaansminimum zou uitkeren hetzij aan gehuwde personen hetzij aan personen die een feitelijk gezin vormen;

4° tussen een O.C.M.W. dat het bestaansminimum zou uitkeren aan personen die een feitelijk gezin vormen en onmiddellijk uitkeringen krijgen en een O.C.M.W. dat het bestaansminimum zou uitkeren aan personen die om het even welke uitkering met vertraging krijgen. »

A.2. Volgens het O.C.M.W. zijn die verschillen in behandeling het gevolg van het feit dat in artikel 12 van de wet van 7 augustus 1974 betreffende het bestaansminimum een norm ontbreekt die vergelijkbaar is met die van artikel 5, § 1, van dezelfde wet, die de Koning machtiging verleent om de inkomsten van de samenwonende te bepalen die in aanmerking moeten worden genomen. Het beklemtoont dat dit verschil in behandeling niet het gevolg is van het koninklijk uitvoeringsbesluit van 30 oktober 1974 en meer bepaald van artikel 13 ervan, maar wel van het verschil in redactie tussen de artikelen 5 en 12 van de wet. Het voegt eraan toe dat in elk geval, wanneer een wetgever een machtiging verleent, dient te worden aangenomen – behoudens aanwijzingen in tegenovergestelde zin – dat hij de gemachtigde enkel de bevoegdheid verleent om die machtiging aan te wenden in overeenstemming met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Indien een dergelijke machtiging wordt verleend, kan het Hof bovendien de besluiten analyseren die op grond van die machtiging zijn genomen, niet om zich uit te spreken over de grondwettigheid ervan, maar door, overeenkomstig de bewoordingen van de prejudiciële vraag, het geval te beschouwen waarin de wettelijke norm die aan zijn oordeel wordt onderworpen in die zin dient te worden geïnterpreteerd dat zij de Koning ertoe machtigt die besluiten te nemen (arresten nrs. 11/97 en 35/97).

A.3. Het O.C.M.W. herinnert eraan dat het Hof reeds heeft erkend dat gehuwden en feitelijke gezinnen vergelijkbaar zijn (arrest nr. 44/97) en dat dit uit de teksten zelf blijkt, meer bepaald uit de artikelen 2 en 5 van de wet van 7 augustus 1974. De feitelijke gezinnen die hun uitkering tijdig krijgen, zijn uiteraard vergelijkbaar met die welke ze met vertraging krijgen.

A.4. Volgens het O.C.M.W. van Luik berusten de verschillen die zijn vastgesteld op geen enkele doelstelling van de wetgever en zijn ze zelfs strijdig met de doelstelling die hij nastreeft. Het herinnert eraan dat het bestaansminimum strikt residuair is, dat de gezinssituatie op verschillende wijzen in aanmerking wordt genomen (artikelen 2, 5, 6, § 1, tweede lid, 12 en 13), dat de wetgever heeft gewild dat alle inkomsten in aanmerking worden genomen en dat de lacune in de redactie van artikel 12 van de wet, die klaarblijkelijk te wijten is aan onachtzaamheid van de wetgever, ingaat tegen het doel van de wet.

A.5. Het O.C.M.W. van Luik stelt het Hof dus voor de drie vragen positief te beantwoorden en, wat de gevolgen betreft die uit de ongrondwettigheidsverklaring moeten worden getrokken, te zeggen, met toepassing van het beginsel dat de bepalingen « *potius ut valeant quam ut pereunt* » moeten worden geïnterpreteerd en op grond van de methode die het Hof reeds in de arresten nrs. 18/91 en 43/98 heeft aangewend :

« Uit die vaststellingen van ongrondwettigheid vloeit voort dat wanneer een persoon het bestaansminimum geniet tegen het bedrag 'samenwonende ' (namelijk het bedrag waarin artikel 2, § 1, 4°, van de wet van 7 augustus 1974 voorziet) en samenwoont of een feitelijk gezin vormt met een persoon die eveneens beschikt over het bestaansminimum tegen het bedrag samenwonende, en wanneer een van beide personen de beschikking krijgt over inkomsten krachtens rechten die zij bezaten tijdens de periode waarvoor hun een bestaansminimum werd uitbetaald, het O.C.M.W. de sommen terugvordert die het aan beide personen heeft uitbetaald tot beloop van het bedrag van de inkomsten dat bij de berekening van het bestaansminimum in aanmerking had moeten worden genomen indien de betrokkenen op dat ogenblik reeds erover hadden beschikt.»

Memorie van de Ministerraad

A.6. Voor de Ministerraad is het betwiste verschil in behandeling het gevolg van het objectieve verschil tussen gehuwden en personen die met een andere persoon een feitelijk gezin vormen, en is het vanaf het begin door de wetgever gewild, die dezelfde bedragen heeft willen waarborgen dan die waarin het systeem van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden voorziet, dat bij de wet van 1 april 1969 werd ingevoerd.

A.7. De Ministerraad merkt op dat de bedragen voor het gewaarborgd inkomen voor « elke persoon die met één of meerdere andere personen samenwoont » werden vastgesteld op de helft van het bedrag voor samenwonende echtgenoten, om juist het gelijkheidsbeginsel te waarborgen. Het feit dat de aanvrager samenwoont met een persoon zonder inkomsten heeft geen enkele invloed op het bedrag dat hem wordt toegekend, aangezien aan beide personen een eigen recht op het bedrag «samenwonende» kan worden toegekend, wat elke vorm van discriminatie uitsluit.

A.8. De Ministerraad gedraagt zich naar de wijsheid van het Hof ten aanzien van de vraag of de situatie van echtgenoten, door de rechten en plichten die uit het statuut van gehuwden voortvloeien, verschillend is van die van feitelijke gezinnen en of de in het geding zijnde wetsbepalingen verenigbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.9. In de wetgeving met betrekking tot de tegemoetkomingen aan mindervaliden wordt, indien men met een persoon zonder inkomsten samenwoont, het bedrag « begunstigde met personen ten laste » toegekend, dat gelijk is aan dat voor gehuwde koppels.

In de wetgeving met betrekking tot het bestaansminimum heeft het feit dat men met een persoon zonder inkomsten samenwoont geen enkele invloed op het bedrag dat de aanvrager wordt toegekend : beiden kunnen aanspraak maken op het bedrag «samenwonende». Er is dus geen discriminatie ten aanzien van gehuwden, besluit de Ministerraad.

A.10. De Ministerraad voegt eraan toe dat de regelgeving inzake bestaansminimum aan elk van de samenwonenden een eigen recht toekent, zodat het O.C.M.W. zijn subrogatoire vordering slechts kan uitoefenen tot beloop van het vorderingsrecht dat het bezit tegen de persoon die als mindervalide wordt erkend, namelijk het recht op de terugvordering van een bestaansminimum tegen het bedrag «samenwonende». Hij is van mening dat dit wettelijke mechanisme voortvloeit uit de algemene rechtsbeginselen die de indeplaatsstelling beperken tot hetgeen men heeft betaald, te dezen een bedrag « samenwonende ». Zo ook zal, aldus de Ministerraad, wanneer een O.C.M.W. de indeplaatsstelling uitoefent op de mindervalidenuitkeringen toegekend aan een gehuwde van wie de echtgenoot eveneens zonder inkomsten is, de terugvordering gebeuren tot beloop van het equivalent van het bestaansminimumrecht, tegen het bedrag « echtgenoot ».

A.11. De Ministerraad is van mening dat het O.C.M.W., op grond van het mechanisme van de wettelijke indeplaatsstelling, het gedeelte van de mindervalidenuitkeringen niet kan terugvorderen dat is toegekend op basis van het feit dat de betrokkene samenwoont, maar dat het het bestaansminimum dat aan de samenwonende is uitgekeerd, wel op basis van een andere rechtsgrond kan terugvorderen, te weten artikel 14 van de wet van 7 augustus 1974.

Hij besluit als volgt :

« Kan, rekening houdend met al die elementen en in de veronderstelling dat Uw Hof beslist dat artikel 12 van de wet van 7 augustus 1974 de Grondwet schendt, artikel 12 worden geïnterpreteerd in die zin dat de

terugvordering op grond van artikel 12 voor samenwonenden op dezelfde manier kan gebeuren als voor gehuwden, wat de periode van het samenwonen betreft ? »

Memorie van antwoord van het O.C.M.W. van Luik en van zijn ontvanger

A.12. Net zoals de Ministerraad had het O.C.M.W. van Luik vastgesteld dat samenwonenden en gehuwden over hetzelfde bestaansminimumrecht beschikken wanneer zij onmiddellijk bestaansmiddelen uitbetaald krijgen, maar het blijft erbij dat er een onverantwoorde discriminatie bestaat wanneer de uitkeringen met vertraging worden uitbetaald.

A.13. Het O.C.M.W. van Luik heeft vragen bij het algemene rechtsbeginsel dat in A.9 wordt vermeld en is van mening dat, ook al zou het bestaan, het bij wet terzijde zou kunnen worden geschoven. Wat de wetgever precies wordt verweten, is dat hij in artikel 12 geen clause heeft ingevoegd zoals die van artikel 5, die de Koning ertoe machtigt de bestaansmiddelen van de personen met wie de aanvrager samenwoont, in aanmerking te nemen.

A.14. Artikel 14 van de wet van 7 augustus 1974 heeft betrekking op het geval waarin het bestaansminimum onverschuldigd wordt uitbetaald. Op grond van dat artikel zou het volgens het O.C.M.W. van Luik niet mogelijk zijn de mindervalidenuitkeringen terug te vorderen tot beloop van de bedragen die aan de samenwonende zijn verschuldigd, aangezien de bedragen die aan laatstgenoemde werden uitbetaald in de huidige stand van de teksten niet als onverschuldigd kunnen worden beschouwd.

- B -

B.1 De aan het Hof gerichte prejudiciële vragen hebben betrekking op een verschil in behandeling, waaruit een discriminatie zou voortvloeien ten nadele van, enerzijds, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (O.C.M.W.) dat het bestaansminimum verschuldigd is (eerste en derde vraag) en, anderzijds, de samenwonende echtgenoten (tweede vraag).

B.2. De eerste en de derde vraag vallen buiten de bevoegdheid van het Hof. Zij vergelijken niet twee categorieën van personen, maar twee verschillende situaties waarmee eenzelfde O.C.M.W. kan worden geconfronteerd.

B.3.1. In de tweede vraag wordt het Hof verzocht samenwonende echtgenoten en personen die een feitelijk huishouden vormen met elkaar te vergelijken. Het Hof stelt vast dat de verwijzingsrechter met de geciteerde tweede categorie van personen niet de volledige categorie van personen bedoelt van artikel 2, § 1, 4°, maar enkel een van die categorieën, namelijk : twee samenwonende personen die een huishouden vormen, waarvan één met vertraging over bestaansmiddelen beschikt waarop hij aanspraak kan maken krachtens rechten die hij bezit gedurende de periode waarin het bestaansminimum werd toegekend.

B.3.2. Het gaat om categorieën van personen die inzake bestaansminimum vergelijkbaar zijn aangezien hun bij wet gelijkwaardige rechten worden toegekend : de som van de uitkeringen die aan elk van de samenwonenden worden toegekend (artikel 2, § 1, 4°, van de wet) is gelijk aan het totale bedrag dat aan echtgenoten wordt toegekend (artikel 2, § 1, 1°).

B.4. Artikel 2 van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum bepaalt :

« § 1. Het bestaansminimum bedraagt jaarlijks :

1° 114.864 F voor samenwonende echtgenoten;

2° 114.864 F voor een persoon die enkel samenwoont met, hetzij een minderjarig ongehuwd kind te zijnen laste, hetzij meerdere kinderen, onder wie minstens één ongehuwd minderjarig kind te zijnen laste;

3° 86.148 F voor een alleenstaand persoon;

4° 57.432 F voor elke andere persoon die met één of meerdere personen samenwoont, onverschillig of zij al dan niet onderling bloed- of aanverwant zijn.

[...] »

B.5. Artikel 5, § 1, van dezelfde wet bepaalt :

« Onverminderd de toepassing van het bepaalde in § 2, komen alle bestaansmiddelen in aanmerking van welke aard en oorsprong ook, waarover de belanghebbende echtgenoten, de samenwonende persoon of de alleenstaande persoon beschikken, met inbegrip van alle uitkeringen krachtens de Belgische of buitenlandse sociale wetgeving. Kunnen eveneens in aanmerking worden genomen binnen de perken bepaald door de Koning, de bestaansmiddelen van de personen met wie de aanvrager samenwoont. »

B.6. Artikel 12 van dezelfde wet bepaalt :

« Wanneer een persoon de beschikking krijgt over inkomsten krachtens rechten die hij bezat tijdens de periode waarvoor hem een bestaansminimum werd uitbetaald, vordert het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de door hem uitbetaalde sommen terug tot beloop van het bedrag waarvoor die inkomsten bij de berekening van het uitbetaalde bestaansminimum in aanmerking hadden moeten worden genomen indien de betrokkene er te dien tijde reeds de beschikking over zou gehad hebben.

In afwijking van artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek treedt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van rechtswege en tot beloop van het in het eerste lid bedoelde bedrag op in de rechten die de begunstigde op de hiervoren bedoelde inkomsten kan doen gelden. »

B.7. Het Hof wordt niet ondervraagd over de toestand van de personen die een verklaring van wettelijke samenwoning afleggen, overeenkomstig de wet van 23 november 1998, die op 1 januari 2000 in werking is getreden.

B.8. Hoewel het bedrag waarop zij gezamenlijk recht hebben identiek kan zijn, zijn de modaliteiten van toekenning van het bestaansminimum aan samenwonende echtgenoten, enerzijds, en aan samenwonende niet-gehuwde koppels, anderzijds, verschillend.

In het eerste geval wordt, wanneer de samenwonende echtgenoten in de voorwaarden verkeren om het bestaansminimum te genieten, een bedrag toegekend van 114.864 frank aan de samenwonende echtgenoten gezamenlijk, terwijl in het tweede geval, wanneer elk van de twee samenwonenden in de voorwaarden verkeert om het bestaansminimum te genieten, aan hen aan afzonderlijk een bedrag van 57.432 frank kan worden toegekend.

B.9. De modaliteiten inzake het in rekening brengen van de niet-vrijgestelde bestaansmiddelen zijn eveneens verschillend naargelang het om gehuwden dan wel om niet-gehuwde samenwonende koppels gaat. Voor gehuwden wordt het gedeelte van de gezamenlijke bestaansmiddelen in aanmerking genomen dat 12.500 frank per jaar overschrijdt, terwijl voor samenwonende koppels de gedeelten van de afzonderlijke bestaansmiddelen die 6.250 frank per jaar overschrijden, in aanmerking worden genomen.

B.10. Het in het geding zijnde verschil in behandeling betreft modaliteiten van de terugvordering. In het ene geval wordt die terugvordering toegepast op het gezamenlijk bedrag van het bestaansminimum toegekend aan de samenwonende echtgenoten, rekening houdende met de aan beiden of aan één van beiden ter beschikking gekomen inkomsten die bij de berekening van het uitbetaalde bestaansminimum in aanmerking hadden moeten worden genomen. In het andere geval wordt die terugvordering toegepast op het afzonderlijke bedrag van het bestaansminimum toegekend aan de niet-gehuwde samenwonenden rekening houdende enkel met de aan de betrokkenen ter beschikking gekomen inkomsten die bij de

berekening van het uitbetaalde bestaansminimum in aanmerking hadden moeten worden genomen.

B.11. Dat verschil in behandeling steunt op het objectief gegeven dat de juridische toestand van echtgenoten en niet-gehuwde koppels verschilt, zowel wat betreft de verplichtingen jegens elkaar, als wat betreft hun vermogensrechtelijke toestand. Echtgenoten zijn elkaar hulp en bijstand verschuldigd (artikel 213 van het Burgerlijk Wetboek), zij genieten van de bescherming van de gezinswoning en de huisraad (artikel 215 van het Burgerlijk Wetboek), de echtgenoten moeten hun inkomsten bij voorrang besteden aan hun bijdrage in de lasten van het huwelijk (artikel 217 van het Burgerlijk Wetboek), waarin de echtgenoten moeten bijdragen naar vermogen (artikel 221 van het Burgerlijk Wetboek). Schulden die door een der echtgenoten worden aangegaan ten behoeve van de huishouding en de opvoeding van de kinderen, verbinden de andere echtgenoot hoofdelijk, behoudens wanneer zij, gelet op de bestaansmiddelen van het gezin, buitensporig zijn (artikel 222 van het Burgerlijk Wetboek).

Die rechten en plichten gelden als zodanig niet voor personen die een feitelijk huishouden vormen.

B.12. Daaruit volgt dat zowel de verschillen in behandeling die in B.8 en B.9 zijn vermeld als het verschil dat het onderwerp van de prejudiciële vraag vormt, op een objectief criterium berusten en dat zij niet kennelijk onredelijk zijn.

Het komt aan de wetgever toe te beslissen of, en in hoeverre, de personen die een feitelijk gezin vormen dienen te worden behandeld zoals de gehuwde paren wat het bestaansminimum betreft.

B.13. De tweede vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

B.14. De vierde vraag, die enkel kan worden gesteld indien de andere vragen bevestigend zouden worden beantwoord, is zonder voorwerp.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De artikelen 2, 5 en 12 van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet doordat, wanneer samenwonenden het bestaansminimum trekken en een van hen op een later ogenblik inkomsten krijgt die betrekking hebben op de periode waarin het bestaansminimum werd getrokken, de terugvordering van onrechtmatig uitbetaalde sommen enkel gebeurt op het bestaansminimum ontvangen door de begunstigde van die inkomsten.

De vierde vraag is zonder voorwerp.

Het Hof is onbevoegd om op de andere vragen te antwoorden.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 3 mei 2000, door de voormelde zetel, waarin rechter H. Coremans voor de uitspraak is vervangen door rechter E. De Groot, overeenkomstig artikel 110 van de voormelde wet.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior